

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci obžalovaného **J. Č. a spol. pre trestný čin vraždy spolupáchateľstvom** podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) a iné, prerokoval na verejnom zasadnutí 4. marca 2009 v Bratislave odvolanie obžalovaných J. Č. a R. T., ktoré podali proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 3. decembra 2007, sp. zn. 1T 9/2002, a rozhodol

t a k t o :

I.

Podľa § 258 ods. 1 písm. d/, ods. 2 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch týkajúcich sa obžalovaného J. Č. **s a z r u š u j e .**

Na základe § 259 ods. 3 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por)

obžalovaný

J. Č., nar. X., trvale bytom B. , na slobode,

j e v i n n ý,

ž e

obžalovaní J. Č. a R. T. spoločne s obvineným D.C. v čase od 30. októbra 2000 od 22.00 hod. do 31. októbra 2000 do 05.00 hod po predchádzajúcej vzájomnej dohode, po vytipovaní osamelej prestárlej osoby A. T., bytom M. v úmysle túto olúpiť, dovezli sa do obce na osobnom motorovom vozidle bielej farby VW Golf, EČ: N., ktoré viedol J. Č.. Obžalovaný R. T. a obvinený D.C. spoločne vnikli bližšie nezisteným spôsobom do jej domu, pričom obžalovaný J. Č. zostal sedieť v motorovom vozidle a takto dávať pozor, aby obžalovaný R. T. s obvineným D.C. neboli vyrušení pri prehľadávaní domu. Pri prehľadávaní obytných priestorov rodinného domu A. T. obžalovaným R. T. a obvineným D.C. na zamedzenie jej obrany, či už verbálnej alebo fyzickej, bola použitá prinesená lepiaca páska, ktorou jej boli previazané ruky na hrudníku a nohy a tiež jej látkou boli prekryté ústa a nos a táto bola prelepená lepiacou páskou a tiež poškodená bola pozakryvaná perinami, pričom vykonaným dokazovaním sa nepodarilo ustáliť, ktorý z nich voči poškodenej takto konal. Obžalovaný R. T. spolu s obvineným D.C. po prehľadaní domu a odcudzení bližšie neurčenej finančnej hotovosti tento opustili, nasadli do vozidla, v ktorom ich čakal obžalovaný J. Č. a spoločne odišli z obce M.. Poškodenú A. T. zanechali prekrytú perinami v posteli obývacej izby. Poškodená A. T. v dôsledku prekrytia dýchacích otvorov sa začala dusiť, čo u nej viedlo k zlyhaniu centrálnej činnosti mozgu pri dusení a toto bezprostredne viedlo k jej smrti.

t e d a

spoločným konaním proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci

č í m s p á c h a l

trestný čin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.).

Za to sa

o d s u d z u j e :

Podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody **na 4 (štyri) roky.**

Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje **do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.**

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. sa obžalovaný J. Č. zaväzuje spoločne a nerozdielne s obžalovaným R. T. uhradiť škodu:

- C. vo výške 414 Sk - 13,74 €,
- P. D., bytom B. vo výške 9 748,90 SK - 323,60 €.

II.

Podľa § 256 Tr. por. odvolanie obžalovaného R. T. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 3. decembra 2007, sp. zn. 1T 9/2002, boli obžalovaní J. Č. a R. T. uznaní za vinných z trestného činu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2005, obžalovaný R. T. aj ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. Obžalovaný T. bol uznaný za vinného aj z trestného činu porušovania domovej slobody spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2005. Trestných činov sa obžalovaní dopustili na skutkovom základe, že

obžalovaní J. Č. a R. T. spoločne s obvineným D.C. v čase od 30. októbra 2000 od 22.00 hod. do 31. októbra 2000 do 05.00 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode, po vytipovaní osamelej prestárlej osoby A. T., bytom M. v úmysle túto olúpiť, dovezli sa do obce na osobnom motorovom vozidle bielej farby VW Golf, EČ: N., ktoré viedol obžalovaný J. Č.. Obžalovaný R. T. a obvinený D.C. spoločne vnikli bližšie nezisteným spôsobom do jej domu, pričom obžalovaný J. Č. zostal sedieť v motorovom vozidle a takto dávať pozor, aby obžalovaný R. T. s obvineným D.C. neboli vyrušení pri prehladávaní domu. Pri prehladávaní obytných priestorov rodinného domu A. T. obžalovaným R. T. a obvineným D.C. na zamedzenie jej obrany, či už verbálnej alebo fyzickej, bola použitá prinesená lepiaca páska, ktorou jej boli previazané ruky na hrudníku a nohy a tiež jej boli látkou prekryté ústa a nos a táto bola prelepená lepiacou páskou a tiež poškodená bola pozakryvaná perinami, pričom vykonaným dokazovaním nepodarilo sa ustáliť, ktorý z nich voči poškodenej takto konal. Obžalovaný R. T. spolu s obvineným D.C. po prehladaní domu a odcudzení bližšie neurčenej finančnej hotovosti tento opustili, nasadli do vozidla, v ktorom ich čakal obžalovaný J. Č. a spoločne odišli z obce M.. Poškodenú A. T. zanechali prekrytú perinami v posteli obývacej izby. Poškodená A. T. v dôsledku prekrytia dýchacích otvorov sa začala dusiť, čo u nej viedlo k zlyhaniu centrálnej činnosti mozgu pri dusení a toto bezprostredne viedlo k jej smrti.

Obžalovaný R. T. sa skutku dopustil napriek tomu, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1T 29/92, zo dňa 4. septembra 1992, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 To 109/92, zo dňa 2. decembra 1992, bol právoplatne odsúdený pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. na trest odňatia

slobody vo výmere 12 a pol roka so zaradením do III. nápravnovýchovnej skupiny, ktorý v časti vykonal, keď bol dňa 24. júla 2000 podmiennečne prepustený.

Za to bol obžalovaným uložený podľa § 234 ods. 3 Tr. zák., u obžalovaného T. aj s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák. a § 35 ods. 1 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody, a to obžalovanému Č. v trvaní dvanásť rokov a obžalovanému T. v trvaní jedenásť rokov.

Obaja obžalovaní boli na výkon uložených trestov podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. zaradení do tretej nápravnovýchovnej skupiny.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. boli obaja obžalovaní zaviazaní uhradiť spoločne a nerozdielne poškodenej organizácii C. škodu vo výške 414 Sk a poškodenému P. D. škodu vo výške 9 748,90 Sk.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obžalovaní J. Č. a R. T., ktoré odôvodnili prostredníctvom svojich obhajcov.

Obžalovaný Č. sa odvolaním domáhal zrušenia prvostupňového rozsudku podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. a oslobodenia spod obžaloby podľa § 226 písm. c/ Tr. por. Vyslovil presvedčenie, že súd nemal dostatok jednoznačných dôkazov, ktoré by ho usvedčovali zo spáchania trestného činu. Mnohé zistenia, ktoré súd považoval za nepochybné, sú len dohadmi a nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Obžalovaný R. T. taktiež žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil podľa § 258 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. a podľa § 226 písm. c/ Tr. por. ho spod obžaloby oslobodil. Žiadnym z vykonaných dôkazov nebolo preukázané, že by sa žalovaného skutku dopustil.

Na podklade podaných odvolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohli odvolatelia podať odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo tomuto rozsudku, prihliadajúc i na chyby, ktoré odvolaním vytýkané neboli a dospel k záveru, že čiastočne dôvodné je iba odvolanie obžalovaného J. Č..

Hneď v úvode je potrebné konštatovať, že na oboch obžalovaných bola pôvodne podaná obžaloba v marci 2002 pre trestný čin vraždy spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a pre trestný čin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák.

Krajský súd v Trenčíne vo veci rozhodol, mimo teraz napadnutého rozsudku celkom trikrát – 30. januára 2003, 20. apríla 2004 a 19. júla 2005. Všetky tri rozsudky boli na podklade podaných odvolaní zrušené, a to rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. mája 2003, 14. decembra 2004 a 25. apríla 2007 a vec bola vrátená krajskému súdu s tým, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v ostatnom rozhodnutí z 25. apríla 2007, sp. zn. 3 To 106/2005, konštatoval, že krajský súd v intenciách zrušujúcich rozhodnutí odvolacieho súdu doplnil dokazovanie a ustálil skutkový stav tak, ako je uvedený vo výrokovej časti rozsudku. Uviedol tiež, že prvostupňový súd v súlade s ustanovením § 125 Tr. por. v odôvodnení rozsudku jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, existenciu ktorých skutočností pokladal za vylúčené, so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania a akými úvahami sa správal pri hodnotení dôkazov.

Odvolací súd vyslovil pochybnosti o správnosti právneho posúdenia konania obžalovaných J. Č. a R. T. ako trestného činu lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. Nastolil potrebu, aby sa prvostupňový súd v konaní po zrušení

veci zaoberal otázkou, či obžalovaný T. a obvinený D.C. konali úmyselne, keď poškodenej znemožnili dýchať, a teda žiť, i keď ich prvotný úmysel smeroval k jej okradnutiu. Uložil súdu prvého stupňa zaoberať sa otázkou spôsobu a intenzity vykonania útoku, ktorý smeroval k zabráneniu dýchania poškodenej. Ak by krajský súd dospel k záveru, že obžalovaný T. konal čo aj len v nepriamom úmysle vo vzťahu k usmrteniu poškodenej A. T., bude potrebné uznať ho za vinného zo spáchania trestného činu vraždy spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. h/ Tr. zák.

Už v tomto rozhodnutí odvolací súd vyslovil názor, že vykonanými dôkazmi nebolo u obžalovaného J. Č. preukázané, že bol v čase spáchania skutku v dome poškodenej, alebo že by priniesol lepiacu pásku a materiál, ktorým mala poškodená prekryté dýchacie otvory, ani že by dohoda obžalovaných zahŕňala i možnosť usmrtenia poškodenej. U obžalovaného T. a obvineného D.C. išlo ich konaním, ktorým spôsobili smrť poškodenej o exces z ich pôvodného úmyslu a dohody poškodenú olúpiť. V takomto prípade nie je možné obžalovanému Č. pričítať zavinenie na smrti poškodenej čo aj len z nedbanlivosti a kvalifikovať jeho konanie podľa ods. 3 § 234 ods. 1 Tr. zák., ale len ako spolupáchatelstvo na trestnom čine lúpeže podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1 Tr. zák. Vytkol tiež súdu prvého stupňa, že v rozhodnutí neobjasnil, z akého dôvodu neposúdil konanie obžalovaného T. tiež ako trestný čin porušovania domovej slobody spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák.

Napriek tomuto stanovisku odvolacieho súdu Krajský súd v Trenčíne na nezmenenom skutkovom základe opätovne uznal oboch obžalovaných za vinných z trestného činu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., obžalovaného T. aj ako obzvlášť nebezpečného recidivistu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. Tohto obžalovaného uznal za vinného aj z trestného činu porušovania domovej slobody spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák.

Po preskúmaní veci na podklade podaných odvolaní aj v tomto štádiu konania mal odvolací súd nad akúkoľvek pochybnosť vinu oboch obžalovaných za preukázanú. Z dôkazov zadokumentovaných v predložennom spisovom materiáli vyplýva, že obaja obžalovaní spolu

s obvineným D.C., ktorý je na úteku, sa spoločne dohodli, že olúpia poškodenú A. T., a to aj za použitia násilia. Aj keď v posudzovanej veci je dané silné podozrenie, že v dome poškodenej boli obaja obžalovaní a obvinený D.C., teda aj obžalovaný Č. a priamo sa všetci podieľali na prekonávaní jej odporu a následnej smrti, čo vyplýva z podaného vysvetlenia vtedy ešte len podozrivého R. T., ktorého obsah korešponduje aj s výpoveďou svedka P. K., avšak vzhľadom na nedostatočne zadokumentované dôkazy v rámci prípravného konania orgánmi činnými v trestnom konaní na mieste činu a vzhľadom na skutočnosť, že výpoveď obžalovaného T. pred začatím trestného konania má ako dôkaz nulitnú procesnú hodnotu, mieru účasti a zavinenia na páchaní trestnej činnosti bolo možné ustáliť v podstate len na základe výpovede svedka P. K.. Výpovedi tohto svedka niet dôvodu neveriť, pretože na nej zotrval počas celého trestného konania a korešpondujú s ňou aj ostatné v konaní produkované hoc aj len nepriame dôkazy.

Odvolacie námietky obžalovaného R. T. akceptovať nemohol ani odvolací súd, pretože tento obžalovaný sa po vzájomnej dohode s obžalovaným Č. a obvineným D.C. vlámal do domu poškodenej za účelom odcudzenia finančnej hotovosti, prípadne iných cenných vecí, a to aj s úmyslom použitia násilia voči poškodenej. Obžalovaný T. spoločne s obvineným D.C. použili násilie popísané vo výrokovej časti rozsudku, ktoré viedlo k smrti poškodenej a odcudzili v jej byte bližšie neustálenú finančnú hotovosť. Takéto konanie obžalovaného jednoznačne naplnilo pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. Obžalovaný sa tohto skutku dopustil aj ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 ods. 1 Tr. zák., pretože skutku sa dopustil napriek tomu, že bol právoplatne odsúdený pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. na nepodmienečný trest dvanásť a pol roka, ktorý z časti aj vykonal. Z výkonu trestu odňatia slobody bol podmienene prepustený 24. júla 2000, čo znamená, že teraz žalovaného skutku sa dopustil len tri mesiace po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Jeho konanie naplnilo aj pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania domovej slobody spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. Prípadné úvahy o prísnejšej právnej kvalifikácie konania obžalovaného T., v zmysle názoru vysloveného Najvyšším súdom Slovenskej republiky z 25. apríla 2007, sp. zn. 3 To 106/2005, už v tomto štádiu konania pre absenciu odvolania krajského prokurátora neprichádzalo do úvahy.

V prípade obžalovaného Č. z dôkazov vykonaných zákonným spôsobom v priebehu trestného konania ako to už bolo vyjadrené v ostatnom rozhodnutí Najvyššieho súdu slovenskej republiky z 25. apríla 2007, nebolo preukázané, že by obžalovaný bol v dome poškodenej, že by to bol práve on, ktorý priniesol lepiacu pásku na eliminovanie odporu poškodenej a že by dohoda obžalovaných o olúpení poškodenej zahŕňala aj dohodu o takej intenzite prekonávania odporu poškodenej, ktorého následkom by bola jej smrť. V tejto časti v konaní obžalovaného T. a obvineného D.C. išlo o vybočenie z ich pôvodného úmyslu a dohody obžalovaných, ako o nej hovoril svedok P. K.. Za takejto dôkaznej situácie v zmysle uplatnenia zásady trestného konania v pochybnostiach v prospech obžalovaného, konanie tohto obžalovaného bolo možné právne posúdiť len ako trestný čin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1 Tr. zák.

Odvolačí súd na podklade odvolaní oboch obžalovaných podľa § 256 Tr. por. odvolanie obžalovaného R. T. ako nedôvodné zamietol. Podľa § 258 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. však zrušil prvostupňový rozsudok vo všetkých výrokoch týkajúcich sa obžalovaného Č. a sám vo veci rozhodol na základe § 259 ods. 3 Tr. por. tak, že obžalovaného Č. uznal za vinného z trestného činu lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1 Tr. zák.

Pri rozhodovaní o treste odvolačí súd opätovne zvažoval všetky kritéria významné pre voľbu druhu a výmery trestu. Obžalovaný Č. sa v minulosti do rozporu so zákonom dostal už štyrikrát. Znalec psychológ resocializáciu obžalovaného považuje za neistú, vzhľadom k jeho osobnostnej štruktúre a na jeho pozitívnu kriminálnu anamnézu s posunom k násilnej trestnej činnosti. Dopustil sa trestného činu násilného charakteru, vysoko pre spoločnosť nebezpečného, keď konal so zisťným motívom, olúpiť prestárnu osobu. Tieto okolnosti viedli odvolačí súd k záveru, že obžalovanému je potrebné uložiť trest pri strede zákonom stanovenej trestnej sadzby, a preto mu uložil trest štyri roky.

Obžalovaný Č. v posledných desiatich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre iný úmyselný trestný čin, preto ho súd pre výkon tohto trestu podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Výrok o náhrade škody prevzal aj odvolací súd nezmenený do svojho rozhodnutia, pretože nemal pochybnosti ani o základe ani o výške uplatnených nárokov na náhradu škody.

S poukazom na tieto dôvody odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 4. marca 2009

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.

predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Jana Serbová

Za správnosť vyhotovenia: A. Halászová